

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «28»08 2023__р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Опис дисципліни.....	3
3. Структура курсу	5
4. Система оцінювання курсу.....	7
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	8
6. Ресурсне забезпечення.....	8
7. Контактна інформація.....	10
8. Політика навчальної дисципліни.....	10

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ФІНАНСИ
Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни	(нормативна)
Курс / семестр	3 семестр (2 курс)
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 46 год. Семінарські заняття – 44 год. Самостійна робота – 90 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/8b41b35435d2dc05cbba

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Формування у майбутніх спеціалістів системи теоретичних знань з організації та функціонування фінансів, вироблення практичних навичок та використання здобутих знань у практичній діяльності, розвиток сучасного наукового мислення і формування інтересу до самостійної творчої роботи для розв'язання складних прикладних завдань та вирішення проблем, що виникають на різних рівнях економічної системи, в умовах ризику та невизначеності.

Компетентності

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних

систем.

ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПРН15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

ПРН24. Демонструвати розуміння та використовувати у професійній діяльності законодавчі та нормативні документи з питань регламентації фінансової діяльності та фінансових відносин.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	Розуміти предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	Тести, питання, кейси
2	Генезис і еволюція фінансів	Обґрунтувати процеси розвитку фінансів, фінансових відносин	Тести, питання, кейси
3.	Становлення та розвиток фінансової науки	Розуміти суть, завдання, основні принципи фінансової науки	Тести, питання, кейси
4.	Фінансове право і фінансова політика	Знати теоретичні та практичні аспекти механізму формування фінансової політики і основи фінансового права	Тести, питання, кейси
5.	Бюджет. Бюджетна система України	Розуміти сутність, структуру та принципи управління бюджетною системою	Тести, питання, кейси
6.	Податки і податкова система	Розуміти сутність, структуру та принципи управління податковою системою	Тести, питання, кейси
7.	Бюджетний дефіцит. Державний кредит.	Знати сутність, види та механізм управління бюджетним дефіцитом і державним кредитом.	Тести, питання, кейси
8.	Місцеві фінанси	Обґрунтувати роль та місце, завдання та функції місцевих фінансів	Тести, питання, кейси
9.	Соціальні позабюджетні фонди	Виявляти особливості функціонування соціальних позабюджетних фондів в рамках фінансової та соціальної політики	Тести, питання, кейси
10.	Фінанси суб'єктів господарювання	Знати економічну суть, складові та функції фінансів суб'єктів господарювання	Тести, питання, кейси

11.	Фінансовий ринок	Розуміти сутність, структуру та принципи управління фінансовим ринком	Тести, питання, кейси
12.	Страховання. Страховий ринок	Розуміти сутність страхування, структуру та принципи управління страховим ринком	Тести, питання, кейси
13.	Міжнародні фінанси	Знати економічну суть, складові та функції міжнародних фінансів	Тести, питання, кейси
14.	Фінансовий менеджмент	Обґрунтувати процеси фінансового менеджменту	Тести, питання, кейси
15.	Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	Розуміти особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури	Тести, питання, кейси
16.	Фінансова безпека держави	Знати складові та механізм забезпечення фінансової безпеки держави	Тести, питання, кейси
11.	Індивідуальне завдання	Написати есе на одну із запропонованих тем. 1. Місцеві фінанси та бюджетна децентралізація. 2. Вплив війни на фінансову систему. 3. Функціонування страхування: реалії сьогодення. 4. Фінанси суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграційних процесів	есе (3-5 сторінок рукописного тексту)
12.	Самостійна робота	Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, підготовка інформації	Контрольна робота, словник економічних термінів, відомості про

			науковці- фінансиста
--	--	--	-------------------------

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Лекції																			-
Семінарські з-тя		5		5		5		5		5		5							30
Самостійна р-та														10					10
Індивідуальні завдання																	10		10
Екзамен																		50	50
Всього за тиж-нь		5		5		5		5		5		5		10			10	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<i>Нормативна література</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17. 2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15. 3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 4. Європейська хартія місцевого самоврядування [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036. 5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97 6. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1057-15 7. Закон України «Про пенсійне забезпечення» [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1788-12 8. Закон України «Про страхування» [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80 	
<i>Навчальна література</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зайцева Л. О. Фінанси [Текст] : навч.-метод. посіб. / Зайцева Людмила Олексіївна ; ДЗ "Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка". - Чернігів : Чернігів. нац. технол. ун-т, 2019. - 233 с. 2. Орищин Т. М. Фінанси [Текст] : навч. Посіб. / Т. М. Орищин ; Івано-Франків. Нац. Техн. Ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 322 с. : рис., табл. 3. Фінанси. Практикум [Текст] / [І. О. Лютий та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф., заслуж. економіста України І. О. Лютого ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Ліра-К, 2020. - 351 с. 4. Карлін М. І. Суспільні фінанси в умовах демократії [Текст] : навч. посіб. / М. І. Карлін ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Каф. фінансів. - Луцьк : Вежа-Друк, 2021. - 227 с. : табл. 5. Бак Н.А. Фінанси. Фінанси, банківська справа та страхування. Грошовий обіг і публічні фінанси : підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. 	

Чернівці, 2019. С. 122-197.

6. Фінанси : підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Ф 591 Голубка С.М. та ін. ; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 416 с.

7. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокуренько, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокуренька; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Харків : ХНУВС, 2022. – 292 с.

8. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання за скороченою формою навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103 с.

9. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

Додаткова література

1. Mishustina, T., Kravchenko, A., Poprotskyu, O., Myhovych, T., Artemchuk, L., Vasylenko, O. (2022). Fair Competition for Business in the Field of Information and Communication Technologies in the Era of Postcontemporary Society Economy. *Postmodern Openings*, 13(2), 321-333. <https://doi.org/10.18662/po/13.2/456>

2. Iryna Halushchak, Mykhailo Kuzheliev, Viktor Melnyk, Maksym Zhytar, Tetiana Myhovych. Methodical Aspects of Evaluation of Financial Architecture of Economy . *WSEAS Transactions on Business and Economics*, ISSN / E-ISSN: 1109-9526 / 2224-2899, Volume 17, 2020, Art. #27, pp. 260-268 (PDF <https://doi.org/10.37394/23207.2020.17.27>)

3. Laktionova, O.; Kovalenko, Y.; Myhovych, T.; Zharikova, O. Transforming Financial Outsourcing Services for Sustainable Business Development: A Review on Green Finance. *Economics. Ecology. Socium* **2022**, 6, 37-50. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2022.6.4-4>

4. Мигович Т. М., Кропельницька С.О., Кулеша-Любінець М.М. Розроблення та реалізація соціальних проектів в Україні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. №1 (106) С.37-44.

5. Мигович Т.М. Місцеве самоврядування в забезпеченні сталого розвитку країни. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий збірник* / [за ред. І.Г. Ткачук]. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019. Вип. 15, т. 2. С.160-166.

6. Криховецька З.М., Мигович Т.М. Роль банків із участю держави у забезпеченні фінансової стабільності національної економіки в умовах війни. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. №4. С. 53-63.

7. T. Solodzhuk, T. Myhovych. Assessment of an exchange rate's fluctuations impact on the foreign exchange market. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. Vol. 9, No. 3 (2022), P. 55-64. URL: <http://jpnpu.pu.if.ua> DOI: <https://doi.org/10.15330/jpnpu.9.3.55-64>

Кафедра	Кафедра фінансів Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, восьмий поверх, ауд. 801 kfin@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Мигович Тетяна Михайлівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, фахівець Проектно- освітнього центру ПНУ розвитку інвестицій та інновацій в регіону
Контактна інформація викладача	tetiana.myhovych@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добročесність	<p>Процес вивчення навчальної дисципліни відповідає принципу академічної добročесності Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 29 грудня 2015 року.</p> <p>Дотримання академічної добročесності засновується на ряді положень та принципів академічної добročесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної добročесності у навчальній та науководослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Положення про Комісію з питань етики та академічної добročесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Склад комісії з питань етики та академічної добročесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної добročесності». <p>За порушення академічної добročесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідування занять є обов'язковим елементом вивчення дисципліни, за винятком пропусків за поважної причини, що підтверджена відповідним документом.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).</p>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдання пізніше встановленого терміну допускається в разі поважної причини, що підтверджена відповідним документом, але до складання форми підсумкового контролю. У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Додаткові бали	За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)

Викладач _____ Тетяна МИГОВИЧ